

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady w sprawie roli kształcenia i szkolenia w realizacji strategii „Europa 2020”

(2011/C 70/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

W PEŁNI GOTOWA służyć Radzie Europejskiej swoją wiedzą ekspercką z zakresu polityki kształcenia i szkolenia oraz aktywnie uczestniczyć w skutecznej realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego oraz we wdrażaniu europejskiego semestru,

PRZYPOMINAJĄC, że przywołana strategia ma służyć wypracowaniu inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, w czym pomóc ma pewna liczba wymiernych celów UE i szereg inicjatyw przewodnich,

ORAZ W ŚWIETLE rocznego sprawozdania gospodarczego Komisji z 2011 roku, w tym sprawozdania z postępów w realizacji strategii „Europa 2020”, sprawozdania makroekonomicznego oraz projektu wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, a także w świetle zintegrowanych wytycznych dotyczących strategii „Europa 2020”,

PODKREŚLA, ŻE:

Jeżeli chodzi o realizację celów, które wyznaczono w strategii „Europa 2020” i którymi są inteligentny, zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, to kształcenie i szkolenie mają do odegrania zasadniczą rolę; rola ta polega przede wszystkim na wyposażaniu obywateli w umiejętności i kompetencje potrzebne europejskiej gospodarce i europejskiemu społeczeństwu do pozostania konkurencyjnymi i innowacyjnymi, ale także na promowaniu spójności społecznej i włączenia społecznego. Tę kluczową rolę należy zatem w pełni uwzględnić w pracach Rady podczas nowo ustanowionego europejskiego semestru, który wprowadzono od początku 2011 roku. Rada powinna zwłaszcza dopilnować – przy wsparciu Komisji – by pełną uwagę poświęcono takim kwestiom, jak działania polityczne i reformy w dziedzinie kształcenia i szkolenia, udział tych działań i reform w realizacji wymiernych celów UE oraz wymiana sprawdzonych rozwiązań politycznych i praktycznych,

UWAŻA, ŻE:

1. Ramy współpracy „ET 2020” i ich cztery cele strategiczne ⁽¹⁾ stanowią solidną podstawę europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia; mogą one w istotny sposób przyczynić się do realizacji celów strategii „Europa 2020”.
2. W ramach procesu kopenhaskiego, którego strategiczne priorytety na najbliższą dekadę ustalono na posiedzeniu ministrów w Brużii w grudniu 2010 roku ⁽²⁾, podkreśla się, że kluczową rolę we wspieraniu celów strategii „Europa 2020” mogą odegrać kształcenie i szkolenie zawodowe – zapewniając adekwatne i dobre jakościowo umiejętności i kompetencje.
3. Dwie z inicjatyw przewodnich, które zaproponowano w ramach strategii „Europa 2020”, mają dla kształcenia i szkolenia szczególne znaczenie:
  - (i) Po pierwsze – inicjatywa „Mobilna młodzież”, która ma pomóc młodym ludziom w pełni realizować swój potencjał w dziedzinie kształcenia i szkolenia, a tym samym zyskiwać większe szanse na rynku pracy. Należy pilnie zadbać o to, by spadła liczba młodych ludzi przedwcześnie kończących naukę, by wszyscy młodzi ludzie nabywali podstawowe umiejętności potrzebne do dalszego uczenia się oraz by istniało więcej możliwości uczenia się na późniejszych etapach życia. Należy zachęcać szkoły wyższe, by podnosiły jakość i adekwatność oferowanych zajęć, i dzięki temu skłaniać szersze rzesze obywateli do podejmowania studiów wyższych; w całym systemie edukacyjnym zaś – a także w kontekstach pozaformalnych, takich jak praca z młodzieżą i uczestnictwo młodzieży – należy promować mobilność edukacyjną wszystkich młodych ludzi. Ponadto należy zachęcać do częstszego uczenia się poprzez praktykę w miejscu pracy i do nabywania doświadczeń z zakresu przedsiębiorczości; należy także poszerzać możliwość podejmowania wolontariatu, samozatrudnienia oraz pracy i nauki za granicą.

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009.

⁽²⁾ Komunikat brużijski o ściślejszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

- (ii) Po drugie – inicjatywa pt. „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”, która zwraca uwagę na konieczność podnoszenia umiejętności i zwiększania szans na zatrudnienie. Potrzebne są postępy w identyfikowaniu potrzeb szkoleniowych, zwiększaniu adekwatności kształcenia i szkolenia względem rynku pracy, w ułatwianiu dostępu do uczenia się przez całe życie i poradnictwa oraz w usprawnianiu przechodzenia z etapu kształcenia i szkolenia do etapu zatrudnienia. Realizacja tych celów wymaga ściślejszej współpracy i ściślejszego partnerstwa – na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym – między instytucjami administracji publicznej, organizatorami kształcenia i szkolenia oraz pracodawcami. Bardzo ważne dla zwiększania szans na zatrudnienie jest także przechodzenie na systemy kwalifikacji oparte na efektach uczenia się oraz powszechniejsze walidowanie umiejętności i kompetencji nabytych w kontekstach pozaformalnych i nieformalnych.
4. Kształcenie i szkolenie może się znacznie przysłużyć także realizacji innych inicjatyw przewodnich, np. „Europejskiej agendy cyfrowej” czy „Unii innowacji”. Systemy kształcenia i szkolenia w Europie powinny oferować właściwy zestaw umiejętności i kompetencji; gwarantować dostateczną liczbę absolwentów kierunków przyrodniczych, matematycznych i inżynierskich; dawać ludziom podstawowe umiejętności, motywację oraz umiejętność uczenia się; sprzyjać rozwijaniu kompetencji przekrojowych, w tym kompetencji umożliwiających korzystanie z nowoczesnych technologii cyfrowych; promować zrównoważony rozwój i aktywność obywatelską, a także stymulować kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Aby móc zrealizować cele inicjatywy „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem”, należy dołożyć większych starań, by zapewnić odpowiednie wsparcie i więcej możliwości osobom uczącym się w sposób nietradycyjny i osobom defaworyzowanym. Takie czynniki, jak lepszy dostęp do dobrej jakościowo wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz stwarzanie grupom defaworyzowanym nowatorskich możliwości kształcenia i szkolenia w istotny sposób pomagają ograniczać nierówności społeczne i pozwalają wszystkim obywatelom na pełne wykorzystanie posiadanego potencjału,

PODKREŚLA, ŻE:

I. Kształcenie i szkolenie są kluczem do realizacji celów strategii „Europa 2020”

1. Należy pilnie i efektywnie inwestować w podnoszenie jakości, unowocześnianie i reformowanie kształcenia i szkolenia, ponieważ w dłuższej perspektywie będzie ono podstawą dobrobytu Europy, a w krótszej – jako że zapewnia ludziom lepsze i szersze umiejętności i kompetencje – pomoże reagować na skutki kryzysu.
2. Należy bardziej zadbać o to, by wszyscy mieli możliwość korzystania – w ramach procesu uczenia się przez całe życie – z kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach; w tym celu należy zwłaszcza podnosić atrakcyjność i adekwatność kształcenia i szkolenia zawodowego oraz zwiększać liczbę uczących się dorosłych i adekwatność ich nauki.

3. Należy pilnie zająć się sytuacją młodych kobiet i mężczyzn, którym z powodu dotkliwości kryzysu wyjątkowo trudno jest wchodzić na rynek pracy.
4. Należy dbać, by systemy kształcenia i szkolenia lepiej reagowały na nowe potrzeby i tendencje, a wtedy będzie można lepiej zaspokajać zapotrzebowanie rynku pracy na umiejętności i skuteczniej stawiać czoła społeczno-kulturowym wyzwaniom zglobalizowanego świata.

II. Należy dołożyć większych starań, by zrealizować wymierne cele w dziedzinie edukacji

5. Realizacja dwóch wymiernych celów UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia, tzn. ograniczenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poziomu poniżej 10 % oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30–34 lata mających wykształcenie wyższe lub równorzędne do co najmniej 40 %, będzie mieć pozytywny wpływ na zatrudnienie i wzrost gospodarczy. Ponadto działania podejmowane w sektorze kształcenia i szkolenia pomogą w realizacji celów w innych obszarach, np. w podnoszeniu wskaźników zatrudnienia, promowaniu badań i rozwoju oraz ograniczaniu ubóstwa.
6. Jeżeli chodzi o pierwszy ze wspomnianych dwóch celów, przedwczesne kończenie nauki to zjawisko złożone, uwarunkowane czynnikami edukacyjnymi, indywidualnymi i społeczno-ekonomicznymi. Rozwiązanie tego problemu wymaga działań prewencyjnych i kompensacyjnych, takich jak edukacja drugiej szansy, oraz ścisłego koordynowania działań między sektorem kształcenia i szkolenia a innymi powiązаныmi z nim obszarami polityki. Działaniami strategicznymi, które mogą sprzyjać zmianom, mogą być m.in. doskonalenie wczesnej edukacji, uaktualnianie programów nauczania, lepsze kształcenie nauczycieli, stosowanie nowatorskich metod nauczania, zapewnianie indywidualnego wsparcia – zwłaszcza grupom defaworyzowanym, w tym migrantom i Romom – oraz ściślejsza współpraca z rodzinami i ze społecznością lokalną.
7. Także drugi ze wspomnianych celów wymaga wielostronnego podejścia. Systemy szkolnictwa wyższego, bądź systemy równorzędne, aby być atrakcyjne i efektywne, potrzebują dużych i efektywnie spożytkowanych nakładów, nowoczesniejszych programów nauczania oraz lepszego zarządzania. Zarówno na szczeblu systemowym, jak i instytucjonalnym należy promować innowacyjność, a równocześnie należy skuteczniej wykorzystywać środki finansowe oraz szukać bardziej zróżnicowanych źródeł finansowania. Trzeba także zachęcać do nawiązywania ściślejszych więzi ze światem zewnętrznym – poprzez partnerstwa z przedsiębiorstwami i ośrodkami badawczymi – oraz do poszerzania – poprzez stosowne zachęty oraz promowanie walidacji, systemów wsparcia i poradnictwa – dostępu dla osób uczących się w sposób nietradycyjny,

ZWRACA SIĘ ZATEM DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY W KWESTIACH ZWIĄZANYCH Z KSZTAŁCENIEM I SZKOLENIEM:

1. Przyjęły takie krajowe programy reform, które będą odpowiednio ukierunkowane i oparte na działaniach oraz które pomogą zrealizować cele strategii „Europa 2020”, w tym wymierne cele UE.

2. Podejmowały działania polityczne zgodne z celami krajowymi, uwzględniając swoją sytuację wyjściową i kontekst krajowy oraz przestrzegając krajowych procedur decyzyjnych.
3. Planując wdrażanie krajowych polityk zatrudnienia w świetle zintegrowanych wytycznych nr 8 i 9 ⁽¹⁾ i przedstawiając sprawozdania z ich wdrażania, ściśle współpracowały horyzontalnie z innymi stosownymi sektorami zaangażowanymi na szczeblu krajowym w strategię „Europa 2020” – zwłaszcza z ministerstwami ds. zatrudnienia, ale także z innymi zainteresowanymi stronami, np. z partnerami społecznymi.
4. Promowały ściślejszą współpracę między szkołami wyższymi, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami, po to by – zgodnie ze zintegrowaną wytyczną nr 4 ⁽²⁾ – wzmocnić trójkąt wiedzy mający być podstawą bardziej innowacyjnej i kreatywnej gospodarki,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY:

1. Zacieśniły horyzontalną współpracę państw członkowskich oraz wymianę doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań między nimi w zakresie realizacji krajowych programów reform, a w stosownym przypadku uwzględniły te kwestie podczas partnerskiego uczenia się w przyszłości.
2. Nadal dbały o możliwość doskonalenia polityki na podstawie doświadczeń, zwłaszcza w obszarach objętych strategią „Europa 2020”, oraz zwiększały adekwatność otwartej metody koordynacji względem potrzeb i interesów państw członkowskich, czyniąc większy użytek z efektów współpracy europejskiej, zwiększając przejrzystość oraz sprzyjając bardziej ukierunkowanej współpracy.
3. Gromadząc stosowne dowody empiryczne i bardziej angażując sektor kształcenia i szkolenia w identyfikowanie przeszkód utrudniających wzrost gospodarczy i zatrudnienie, ściślej wiązały ze sobą cele wymierne i cele ogólne strategii „Europa 2020”.
4. Tak jak przewiduje to inicjatywa „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”, starały się lepiej prognozować

zapotrzebowanie rynku pracy na umiejętności i lepiej na to zapotrzebowanie reagować, a także zapewniały stosowny zestaw umiejętności, w tym kompetencji przekrojowych, takich jak kompetencje cyfrowe czy przedsiębiorcze, oraz opracowały kompleksową strategię zwiększania dostępu – zwłaszcza grupom defaworyzowanym – do uczenia się przez całe życie,

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

1. Dalej wzmacniała – w pełnym porozumieniu z państwami członkowskimi – powiązania założeń realizacyjnych strategicznych ram „ET 2020” i strategii „Europa 2020”, zwłaszcza jeżeli chodzi o cykle robocze, sprawozdania i ustalanie celów. Proponując średniookresowe priorytety następnego cyklu „ET 2020”, należy szczególnie uwzględnić wymierne cele oraz stosowne działania podejmowane w ramach inicjatyw pt. „Młodzież w drodze” i „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”.
2. Zachęcała do należytego uwzględniania celów strategii „Europa 2020” we wspólnych sprawozdaniach z postępów w realizacji ram współpracy „ET 2020”, a jednocześnie pamiętała o ewidentnej wartości dodanej, którą niosą ze sobą te sprawozdania, w postaci lepszego wglądu w krajowe polityki edukacyjne.
3. Dostarczała szczegółowej analizy postępów w realizacji wymiernych celów oraz w osiągnięciu poziomów odniesienia „ET 2020”, tak by analiza ta podczas każdego kolejnego europejskiego semestru mogła służyć za podstawę do wymiany poglądów na forum Rady.
4. Wyeksponowała działania podejmowane w kontekście otwartej metody koordynacji oraz zwiększyła ich przejrzystość, zapewniając skuteczną koordynację na poziomie operacyjnym z udziałem państw członkowskich i przy uwzględnieniu uczestnictwa odpowiednich zainteresowanych stron.
5. Przedstawiła analizę, która pomoże – w ramach otwartej metody koordynacji – zastanowić się nad związkami między inwestycjami edukacyjnymi a założeniami politycznymi służącymi realizacji celów strategii „Europa 2020”.

⁽¹⁾ Numer 8: Rozwijanie zasobów wykwalifikowanej siły roboczej odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz promowanie uczenia się przez całe życie.

Numer 9: Poprawa funkcjonowania systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz zwiększenie liczby osób podejmujących studia wyższe lub równorzędne.

⁽²⁾ Numer 4: Optymalizacja wsparcia na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji, wzmocnienie trójkąta wiedzy i uwolnienie potencjału gospodarki cyfrowej.